

A KÚRIA végzése

Az ügy száma: Knk.IV.37.838/2016/3.
A tanács tagja: Dr. Kozma György a tanács elnöke; Dr. Balogh Zsolt előadó bíró,
Dr. Hörcherné Dr. Marosi Ildikó bíró
Kérelmező: Magyar Kétfarkú Kutya Párt
(Budapest, VII. kerület Rumbach Sebestyén utca 7. I/28.)
Kérelmező képviselője: dr. Fazekas Tamás ügyvéd
(Budapest, V. kerület Nyugati tér 6. III/6.)
Kérelmezett: Nemzeti Választási Bizottság
(Budapest, V. kerület Alkotmány u. 3.)
A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél: kérelmező
Az ügy tárgya: A Nemzeti Választási Bizottság 62/2016. számú határozata

Rendelkező rész

A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság 62/2016. számú határozatát helybenhagyja;

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

A végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Az ügy alapjául szolgáló tényállás

- [1] K.G. magánszemély 2016. szeptember 8-án kifogást nyújtott be a Nemzeti Választási Bizottsághoz a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés e) pontja és a 144. § (7) bekezdése megsértése miatt. A kifogás szerint a Magyar Kétfarkú Kutya Párt aktivistái 2016. szeptember 7-én a folyamatban levő népszavazási kampány során plakátokat helyeztek el Tiszaújváros, Alkotmány köz 9. előtt található hirdető-berendezésen. Az aktivisták 2016. szeptember 8-án észlelték, hogy a kihelyezett plakátokat ismeretlenek más, nem a népszavazási kampányhoz kapcsolódó plakáttal ragasztották le. A kifogástevő szerint a népszavazási plakátok elhelyezése az Alaptörvény IX. cikke által leginkább védett, a politikai ügyekben való véleménynyilvánítás szabadságának érvényesülési körébe tartozik. Megítélése szerint nem rendeltetésszerűen jár el az, aki a közügyekben véleményt nyilvánító plakátot ragaszt le, mivel így korlátozza a közügyekben való szabad véleménynyilvánítást.
- [2] A Nemzeti Választási Bizottság a 62/2016. számú határozatában a kifogásnak részben helyt adott és megállapította, hogy ismeretlen személy a kifogással érintett plakátok leragasztásával megsértette a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezéséről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 1. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Ve. 144. § (7) bekezdését. A Nemzeti Választási Bizottság a kifogást a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt, a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelv megsértése tekintetében elutasította.

A felülvizsgálati kérelem

- [3] A Magyar Kétfarkú Kutya Párt (kérelmező) felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Nemzeti Választási Bizottság 62/2016. számú határozata ellen. A felülvizsgálati kérelemben foglalt határozott kérés a következőképpen hangzik: „a Kúria a Nemzeti Választási Bizottság támadott határozatát úgy változtassa meg, hogy annak indokolásából mellőze a II. rész utolsó bekezdését.” A Ve. 46. § d) pontja értelmében az indokolás is része a választási szerv határozatának, ezért a Ve. 223. § (3) bekezdés a) pontja alapján a bírósági felülvizsgálati kérelem előterjesztésének nincs akadálya, ha a határozat indokolása jogszabálysértő.
- [4] A kérelmező kifejtette, hogy a határozat indokolása II. rész utolsó bekezdése tartalmilag jogszerűtlennek minősíti a kérelmező által folytatott egyes kampánytevékenységeket, s úgy vélte, hogy ezek a megállapítások újabb jogorvoslati eljárásokban elmarasztalásokat alapozhatnak meg. A Nemzeti Választási Bizottság a jelölt indokolási részben ugyanis kifejtette, hogy a kérelmező plakátjain szereplő egyes feliratok egyáltalán nem hozhatók összefüggésbe a 2016. október 2. napjára kitűzött népszavazással, másrészt a plakátokon elhelyezett „szavazz érvénytelenül” felirat nem áll összhangban a Ve. 74. és 186. §-ával, s nem áll összhangban a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveivel. A felülvizsgálati kérelem szerint a Nemzeti Választási Bizottság ezáltal a kérelmező tevékenységét lényegében jogszerűtlennek minősítette – amely azon túl, hogy a kampánytevékenység tartalmáról foglalt állást – alapja lehet a későbbiekben az elmarasztalásnak.
- [5] A kérelmező szerint ha a 62/2016. számú határozat vizsgálni kért részét a Kúria úgy tekinti, hogy az a Nemzeti Választási Bizottság „kiszólása”, de jogsértést nem valósít meg, akkor is sérül a Ve. 46. §-a, mivel a határozat tartalmi elemeit felsoroló ezen rendelkezés szerint „kiszólásnak” nincs helye.

A döntés indokolása

- [6] A Nemzeti Választási Bizottság 62/2016. számú határozatának rendelkező része két fordulatot tartalmaz. Egyrészt a kifogásnak helyt ad a Ve. 144. § (7) bekezdésének megsértése vonatkozásában. A Ve. megsértett rendelkezése szerint a plakátot úgy kell elhelyezni, hogy az ne fedje más jelölt vagy jelölő szervezet plakátját, és károkozás nélkül eltávolítható legyen. A Nemzeti Választási Bizottság másrészt a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményének megsértését a fenti magatartás miatt nem állapította meg.
- [7] A felülvizsgálati kérelem a 62/2016. számú határozat rendelkező részét nem érinti, nem állítja, hogy helytelenül került alkalmazásra a Ve. 144. § (7) bekezdése, se azt, hogy a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjának sérelmét is meg kellett volna állapítani az ügyben. A felülvizsgálati kérelem pusztán arra irányul, hogy a Nemzeti Választási Bizottság határozatát a Kúria úgy változtassa meg, hogy az indokolásból mellőzze a II. rész utolsó bekezdését. A felülvizsgálati kérelem tehát nem vonatkozik a 62/2016. számú határozat rendelkező részére, csupán annak indokolására (az indokolás egy részére).
- [8] A Ve. 223. § (3) bekezdés [a) és b) pontja] értelmében bírósági felülvizsgálati kérelmet lehet benyújtani jogszabálysértésre hivatkozással, illetve a választási bizottság mérlegelési jogkörben hozott határozata ellen. A Ve. 231. § (5) bekezdése szerint a bíróság a megtámadott határozatot helybenhagyja vagy megváltoztatja.
- [9] A Kúria megítélése szerint helytálló a kérelmező azon álláspontja, hogy – a Ve. 222. § – 232. §-aiban szabályozott bírósági felülvizsgálati eljárásban – lehetőség van felülvizsgálati kérelmet benyújtani arra hivatkozással, hogy a Nemzeti Választási Bizottság által meghozott határozat indokolása jogszabálysértő. Az indokolás a határozat rendelkező részének igazolására szolgál. Így a

Knk.IV.37.838/2016/3.

jogszabálysértő indokolás felülvizsgálata ellen akkor van helye bírósági felülvizgálatnak, ha a támadott indokok vezettek a határozatban foglalt döntés (magának a rendelkező rész) alátámasztására.

- [10] A Ve. 231. § (5) bekezdés [a) és b) pontja] nem teszi lehetővé a bíróság számára, hogy a választási bizottság határozatát hatályon kívül helyezze, és a választási bizottságot új eljárásra utasítsa, hanem – a választási eljárás sajátosságaira, azaz a jogorvoslati eljárás minél előbbi befejezésének érdekében tekintettel – két döntési alternatívát enged: a bíróság a határozatot helybenhagyja vagy megváltoztatja. A Ve. 231. § (5) bekezdése a döntés érdemére vonatkozik.
- [11] A Kúria megállapította, hogy a kérelmező által kért 62/2016. számú határozat indokolása II. rész utolsó bekezdésének felülvizgálatára vonatkozó indítvány a rendelkező részhez közvetlenül nem kapcsolódó indokolási rész felülvizgálatára irányul, a határozat ezen része nem az ügyhöz tartozó jogkérdésben is állást foglalt. Ez azonban nem vonatkozik az ügy érdemére. A kérelmező többször kifejtette, hogy aggályai a tekintetben is fennállnak, hogy a sérelmezett megállapítások a későbbiekben újabb elmarasztalás alapja lehet. A Kúria ezzel összefüggésben rámutat, hogy ebben az esetben természetesen lehetőség lesz érdemi felülvizgálatra a kifogásolt indokolási rész ellen, hiszen egy későbbi esetlegesen elmarasztaló döntés feltételezett alpjáról van szó. Jelen eljárás tárgyát képező 62/2016. számú határozatban azonban a Nemzeti Választási Bizottság a beadványozó kérelmének (amely szerint jogsértő, hogy a Magyar Kétfarkú Kutya Párt plakátjait leragasztották) helyt adott, megállapította a Ve. sérelmét.
- [12] Összefoglalva tehát: a kérelmező nincs elzárva a kifogásolt indokolási rész ellen felülvizsgálati kérelmet előterjeszteni, de nem ebben az eljárásban, hanem akkor, ha esetleg – mint ahogy a kérelmező véli – kampány-tevékenysége elmarasztalásának alapjává válik. A 62/2016. számú határozatban foglalt érdemi döntés a kérelmező kampánytevékenységét nem marasztalta el, a Kúria a kért indokolási rész önálló felülvizgálatával lényegében egy esetleges jövőbeli döntésről mondana előzetes véleményt, amelyre a Ve. nem ad lehetőséget.
- [13] A Ve. 228. § (2) bekezdése szerint a bírósági eljárásban a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény közigazgatási perekre vonatkozó rendelkezéseit kell – az e törvényben foglalt eltérésekkel – megfelelően alkalmazni. Közigazgatási perben a bíróság a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat rendelkező részét és annak jogi indokait vizsgálja felül. Miután a kérelmező az NVB jelen ügyben felülvizsgált határozatának érdemi döntését és annak ténybeli alapját, jogi indokait, jogszabályi alapját nem támadta, a Kúria csak a kérelem megalapozatlanságát állapíthatta meg.
- [14] A 62/2016. számú határozat nem sérti a Ve. 46. §-át sem. A Ve. 46. §-a meghatározza a választási bizottság határozatának kötelező tartalmi elemeit. A Ve. 46. §-a nem szól arról, hogy a szöveges indokolás milyen jogszabályi összefüggéseket bonthat ki az adott ügy kapcsán. A Ve. 46. §-a akkor sérülne, ha az abban foglalt kötelező elemeket a választási bizottság határozata nem tartalmazná. Ilyen jellegű felvetés azonban a felülvizsgálati kérelemben nem található.

A döntés elvi tartalma

- [15] Választási eljárásban a választási bizottság határozatában foglalt érdemi döntéstől független indokolási elem önálló felülvizgálatára nincs lehetőség. Ezen indokolási elem felülvizgálatára egy esetleges későbbi, ezen indokokon alapuló (ezen indokokat felhasználó) érdemi döntés bírósági felülvizsgálata során van mód.

Alkalmazott jogszabályok:

Knk.IV.37.838/2016/3.

- [16] 2013. évi XXXVI. törvény 46. §-a, 223. § (3) bekezdés a) és b) pontja, 231. § (5) bekezdés a) és b) pontja

Záró rész

- [17] Az illetékekről szóló – többször módosított – 1990. évi XCIII. törvény 5. §-a alapján az eljárási illetéket az állam viseli.
- [18] A jogorvoslatot az Nsztv. 30.§ (1) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2016. szeptember 19.

Dr. Kozma György sk. a tanács elnöke, Dr. Balogh Zsolt sk. előadó bíró, Dr. Hörcherné Dr. Marosi Ildikó sk. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő